

1. feladat (6+10=16 pont)

a) Mondja ki és igazolja a rendőrelvet!

b) Adja meg az

$$a_n = \sqrt[n]{\frac{n^3 + 2n + 3}{2n^2 + n - 2}}$$

sorozat határértékét.

Mo. a) Ha $a_n \leq b_n \leq c_n$, és $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} c_n = A$, akkor $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = A$, mert $\forall \varepsilon > 0$ esetén $\exists N_1, N_2$, hogy $n \geq N_1$ esetén $A - \varepsilon < a_n < A + \varepsilon$ és $n \geq N_2$ esetén $A - \varepsilon < c_n < A + \varepsilon$, így $n \geq \max(N_1, N_2)$ esetén $A - \varepsilon < a_n \leq b_n \leq c_n < A + \varepsilon$.

b) A rendőrelv alapján $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 1$, mert ($n \geq 2$ esetén)

$$1 \leftarrow \frac{\sqrt[n]{n}}{\sqrt[n]{3}} = \sqrt[n]{\frac{n^3}{2n^2 + n^2}} \leq \sqrt[n]{\frac{n^3 + 2n + 3}{2n^2 + n - 2}} \leq \sqrt[n]{\frac{n^3 + 2n^3 + 3n^3}{n^2}} = \sqrt[n]{n} \sqrt[n]{6} \rightarrow 1$$

2. feladat (4+10 =14 pont)

a) Ismertesse a l'Hospital-szabályt.

b) Hol és milyen típusú szakadása van az $f(x) = \frac{e^{3x^2} - \cos(2x)}{x^2 - x}$ függvénynek?*Mo.* a) Analízis 1 jegyzet, 4.4 fejezet.b) A függvény folytonos függvények összetétele, így a nevező zérushelyeit ($x = 0$ és $x = 1$) leszámítva folytonos $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{6xe^{3x^2} + 2\sin(2x)}{2x - 1} = 0$, így a függvénynek az $x = 0$ pontban megszüntethető szakadása van. $\lim_{x \rightarrow 1^\pm} f(x) = \pm\infty$, így a függvénynek az $x = 1$ pontban másodfajú szakadása van.**3. feladat (10 pont)**Megfelelő helyettesítéssel számolja ki az $\int \frac{1}{\sqrt[3]{x^2} - 2\sqrt[3]{x} + 1} dx$ integrált!*Mo.* Az $y = \sqrt[3]{x}$ helyettesítéssel $x = y^3$ tehát az integrál

$$\begin{aligned} \int \frac{1}{\sqrt[3]{x^2} - 2\sqrt[3]{x} + 1} dx &= \int \frac{3y^2}{y^2 - 2y + 1} dy = \int 3 + \frac{6}{y - 1} + \frac{3}{(y - 1)^2} dy = \\ &= 3y + 6 \ln |y - 1| - \frac{3}{y - 1} + c = 3\sqrt[3]{x} + 6 \ln |\sqrt[3]{x} - 1| - \frac{3}{\sqrt[3]{x} - 1} + c \end{aligned}$$

4. feladat (10 pont)

Írja föl azt a legalacsonyabb rendű homogén lineáris, állandó (valós) együtthatós differenciálegyenletet, melynek megoldása az $y(x) = 3e^{-x} \sin(3x) + 5x$ függvény! Írja fel a differenciálegyenlet általános megoldását is!

Mo. $\lambda_{1,2} = -1 \pm 3i$ egyszeres, $\lambda_{3,4} = 0$ kétszeres gyöke a karakterisztikus egyenletnek, ami így: $\lambda^2((\lambda+1)^2+9) = \lambda^4+2\lambda^3+10\lambda^2$, vagyis a differenciálegyenlet $y^{(4)}+2y^{(3)}+10y'' = 0$, az általános megoldás pedig $y = c_1e^{-x} \cos(3x) + c_2e^{-x} \sin(3x) + c_3x + c_4$.

---

5. feladat (4+7=11 pont)

a) Írja fel a ch függvény Taylor-sorát, és annak konvergenciasugarát.

b) Határozza meg a $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{3^n}{(2n)!} \cdot x^{2n+3}$ függvénysor összegfüggvényét $\forall x \in \mathbb{R}$ esetén!

Mo. a) $\operatorname{ch} x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{2n}}{(2n)!}$ minden $x \in \mathbb{R}$ esetén.

$$b) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{3^n}{(2n)!} \cdot x^{2n+3} = x^3 \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(\sqrt{3}x)^{2n}}{(2n)!} = x^3 \operatorname{ch}(\sqrt{3}x).$$

---

6. feladat (7+14=21 pont)

a) Adjon elégséges feltételt arra, hogy egy kétváltozós függvénynek egy (x_0, y_0) pontban lokális maximuma, illetve minimuma van!

b) Keresse meg az $f(x, y) = xy(3x - 2y + 1)$ függvény lokális szélsőértékeit!

Mo. a) Analízis 2. jegyzet, 3.105. Tétel

b) $f'_x(x, y) = y(3x - 2y + 1) + 3xy = 0$ ($y = 0$ vagy $6x - 2y + 1 = 0$) és $f'_y(x, y) = x(3x - 2y + 1) - 2xy = 0$ ($x = 0$ vagy $3x - 4y + 1 = 0$). Az egyenletrendszer megoldásai tehát $(0, 0)$, $(0, \frac{1}{2})$, $(-\frac{1}{3}, 0)$, $(-\frac{1}{9}, \frac{1}{6})$. $f''_{xx} = 6y$, $f''_{xy} = 6x - 4y + 1$, $f''_{yy} = -4x$. Az origóban a Hesse-determináns $0 \cdot 0 - (-1)^2 = -1$, a $(0, \frac{1}{2})$ pontban $3 \cdot 0 - (-1)^2 = -1$ és a $(-\frac{1}{3}, 0)$ pontban $0 \cdot (4/3) - (-1)^2 = -1$, így ezek közül egyik pontban sincs lokális szélsőérték. Az $(-\frac{1}{9}, \frac{1}{6})$ pontban $f''_{xx} f''_{yy} - (f''_{xy})^2 = 1 \cdot \frac{4}{9} - (-\frac{1}{3})^2 > 0$, tehát $f''_{xx} > 0$ miatt ebben a pontban lokális minimuma van a függvénynek.

---

7. feladat (4+14=18 pont)

a) Mondja ki a Dirichlet-tételt!

b) Határozza meg a 2π szerint periodikus, $x \in (-\pi, +\pi]$ esetén az $f(x) = x + |x|$ képlettel definiált függvény Fourier-sorát, és annak összegét!

Mo. a) Analízis 2. jegyzet, 2.170. Tétel.

$$b) a_0 = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) dx = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x dx = \pi$$

$$\begin{aligned} a_k &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos(kx) dx = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x \cos(kx) dx = \\ &= \frac{2}{\pi} \left[\frac{x \sin(kx)}{k} \right]_0^{\pi} - \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} \frac{\sin(kx)}{k} dx = \frac{2((-1)^k - 1)}{k^2 \pi} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} b_k &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \sin(kx) dx = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x \sin(kx) dx = \\ &= -\frac{2}{\pi} \left[\frac{x \cos(kx)}{k} \right]_0^{\pi} + \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} \frac{\cos(kx)}{k} dx = \frac{2(-1)^{k+1}}{k} \end{aligned}$$

a Fourier-sor és összege tehát

$$\Phi(x) = \frac{\pi}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} \left(\frac{2((-1)^k - 1)}{k^2 \pi} \cos(kx) + \frac{2(-1)^{k+1}}{k} \sin(kx) \right) = \begin{cases} f(x), & \text{ha } x \neq (2k+1)\pi \\ \pi, & \text{ha } x = (2k+1)\pi \end{cases}$$
